

HAPO Hondarribia Martxan!

2021eko apirilaren 13ko parte-hartze jardunaldiaren akta

2021eko apirilaren 28ko parte-hartze jardunaldiaren akta

Sarrera

Ekitaldiaren zabalkundea

2021eko apirilaren 8an prentsaurrekoa deitu zen Hondarribiko Udaletxean. Bertan, Txomin Sagarzazu alkateak eta Herritarrentzako Arretarako zinegotziak, Maria Serranok, Hondarribia Martxan! izeneko Hondarribiko Plan Orokorra idazteko herritarren parte-hartze prozesua aurkeztu zuten.

Pentsaurrekoan honako hauek iragartzen dira: parte hartzeko bide nagusiak, prozesuari buruzko informazioa jarriko den webgunea eta parte-hartzearen lehen ekintza, apirilaren 13rako aurreikusitako hitzaldi edo jardunaldi bat. COV-19k sortutako egoera dela eta, hitzaldira joan ahal izateko izena emateko betebeharra zegoela adierazi zen.

Pentsaurrekoaren eduki nagusia apirilaren 8an jarri zen web orrian.¹ Pentsaurreko hori El Diario Vasco egunkarian ere zabaldu zen apirilaren 9an, besteak beste². 2021eko apirilaren 13an, asteartea, Hondarribiko Kultur Etxean hitzaldia izan zen, arratsaldeko 18:00etatik iluntzeko 19:30tara bitartean.

Apirilaren 28an, asteazkenean, Itxas Etxea Auditoriumean hitzaldia errepikatu zen arratsaldeko 18:00etatik 19:30era. Saioa udaleko sare sozialetan zabaldu zen, eta hainbat hedabidetan izan zuen oihartzuna, Ser katean, adibidez.³

Ahalik eta zabalkunde handiena egiteko eta partaidetza handitzeko, udal Youtubeko kanalaren bidez⁴ eman zen txat ireki batekin, hitzaldiaren edukiari buruzko zalantzak edo iruzkinak egin ahal izateko. Konferentziak 163 bistaratze izan ditu Youtuben, akta hau idatzi den egunean.

Apirilaren 13rako izen emateak eta bertaratzeak

Gehienez ere 29 laguneko edukierarekin, hitzaldira udalaren webgunearen bidez joateko izena emateko aukera egon zen (apirilaren 9tik hitzaldiaren egunera arte).

¹<http://www.hondarribia.eus/es/-/udalak-hiri-antolamenduko-plan-orokor-berria-idazteko-herritarren-partehartzeko-prozesua-abian-jarri-du>

²<https://www.diariovasco.com/bidasoa/hondarribia/plan-general-ordenacion-20210409221014-ntvo.html>

³https://cadenaser.com/emisora/2021/04/27/radio_irun/1619512027_679293.html

⁴<https://www.youtube.com/watch?v=OUqZikaM9g>

30 pertsonak eman zuten izena, eta horietatik bik baja hartu zuten agenda-
edo osasun-arazoengatik.

Inskribatutako pertsonetatik 18 bertaratu ziren; horietatik 8 emakumeak ziren
eta 10 gizonak.

Apirilaren 28rako izen emateak eta bertaratzeak

Hilaren 28ko hitzaldiako, 122 lagunentzako gehienezko edukierarekin,
hitzaldira udalaren webgunearen bidez joateko izena emateko aukera egon
zen (apirilaren 22tik hitzaldiaren egunera arte). 25 lagunek eman zuten izena.
Izena eman zuten pertsonetatik 9 izan ziren, horietatik 4 emakumeak eta 5
gizonak. Gainera, konferentzian 2 pertsona (emakume) gehiago aurkeztu
ziren, aretoaren edukieragatik arazorik gabe bertaratu zirenak.

Jardunaldiaren edukia

Jardunaldiaren xedea eta egitura

Jardunaldiak, batetik, hirigintzarako sarrera izaera zuen, eta, bestetik,
HAPOren irismena (planaren formulazioari, lurraldearen erregulazioan duen
funtzioari, lurralde-betebehar gorenei eta errespetatu beharreko legeriari,
informazio-etapa eta -aldiei buruzko informazioa ematea), eta, bestetik,
herritarren parte-hartzea oinarrituko den ekintza nagusiak, denborak eta
azterketa-eremuak aurkeztea.

Hizlariak Txomin Sagarzazu Ancisar alkatea, Lorea Zanguitu Aguirrezabala
HAPOa idazteaz arduratzen den udal arkitektoa eta Ibai Gandiaga Pérez de
Albéniz herritarren parte-hartze prozesuaz arduratzen den arkitektoa izan
ziren.

Hitzaldiak alkatearen sarrerarekin hasi ziren, hitzaldiaren nondik norakoak
azaldu zituen. Beste bi hizlariak hiru hitz txandetan parte hartu ondoren,
galdera-erantzunen txanda ireki zen.

Dokumentu honen amaieran, bi hitzaldietan egindako galdera guztiak aurki
daitezke.

Azaldutakoaren deskribapena

Txomin Sagarzazu alkateak lehen onartutako Plan Orokorraren
deuseztapenaz edo deuseztasunaz hitz egin zuen. Plan hori 2008an idazten
hasi zen, eta 2017an onartu zen; behin deuseztapena erabakita, Udalak bi
alderditan lan egin zuen, bide judizialari helegitearen bidez jarraitzea, eta,
bestetik, bide hori agortuko zela aurreikusiz, plana berriro idazteko lanean
urratsak ematen hastea. Gainera, plana idazteko lanaren une desberdinak
nabarmendu zituen (idazketa teknikoko lanak, herritarrek parte hartzeko
aldiak, talde politikoen lanak eta parte-hartzea, beste administrazio batzuei

egindako kontsultak eta txostenak). Prozesuaren garrantzia azpimarratu zuen, denbora eta esfortzuen aldetik garestia dena. Azkenik, gogorarazi zuen web-orriaren bidez prozesuaren, edukiaren eta parte hartzeko uneen informazioa emango dela, eta Youtubeko udal-kanalaren bidez transmitituko dela.

Ondoren, Lorea Zanguituk konferentziaren eduki teknikoa azaldu zuen: zer den plan bat, zertarako balio duen planak, zeintzuk diren lurralde-antolamendu eta legeria sektorialaren baldintzatzaile nagusiak, eta plan orokor bat idazteko faseak.

Ondoren, Ibai Gandiagak herritarren partaidetza-prozesua xehatu zuen planaren idazketaren barruan: bere taldearen funtzioa, eskubideak, helburuak, herritarren parte-hartzearen mugak, Hondarribiko planaren idazketaren barruan ezarriko diren partaidetza-mekanismoak, posta elektronikoa eta informazio-kanalak, eta jasotzen den informazioa antolatzeko etorkizuneko planaren edukia xehatu den azterketa-eremuak, eta nola begiratuko diren, zer ikuspegi aztertuko diren.

Amaitzeko, Lorea Zanguituk berriro hartu zuen hitza planaren mugak, betebeharrak, zer arautzen duen eta zer ez azaltzeko (hau da, planak zertan eragin dezakeen eta zertan ez).

Irakurleei akta honi erantsitako dokumentuak aztertzeko gonbita egiten zaie, hitzaldien eduki zehatza ezagutzeko.

Bi jardunaldien galdera-sorta

Apirilaren 13ko jardunaldia amaituta, galdera sorta bat egin zen:

1. *Planean parte hartzeko komunikazio zuzeneko mezuaren helbidea argitzea.*

Erantzuna: hapo@hondarribia.eus

2. *Zein da plan baten indarraldia?*

Erantzuna: Ez du indarraldi mugatua. Oro har, 10/12 urterako programatzen da, eta legedia aldatzen denean edo gizartearen behar berriak aldatzen direnean, berrikusi egiten da eta plan berri bat idazten da.

3. *Nola ematen zaie parte hartzea Udaleko talde politikoei?*

Erantzuna: Udalaren erabaki politikoak, funtsean, planaren hasierako eta behin betiko onarpenerako osoko bilkuretan formalizatzen dira. Zerbitzu teknikoak alderdi politikoen esku daude. Herritarren parte-hartzea dinamizatzen duen taldea ere talde politikoen esku dago, iradokizunak eta proposamenak jasotzeko.

4. *Definitu al daitezke herritarren parte-hartzearen mekanismoak? Ekintzak diseinatuta daude? Nola emango zaie parte hartzeko aukera herritar gehienei?*

Erantzuna: Herritar gehienei hitza emango zaie. Eta eten digitala ("brecha digital") saihesteko; telefono-zenbaki bat, iradokizun-postontziak eta tailer parte-hartzaileak emango dira. Parte hartzeko mekanismoak ez daude xehetasunez diseinatuta. Eremuak eta begiradak diseinatu ditugu. Talde politikoei eskatu zaie ekarpenak egin ditzatela esparru eta begirada horiei buruzko ekarpenak egiteko. Berdintasunezko sarbidea bermatzeko mekanismoak bilatuko dira. Prozesu horietan normalean ahotsa ematen ez zaien pertsonen ahotsa ematea bilatuko da. Herritarrek parte hartzeko programa eskegiko da.

5. *Ikusita etxebizitzaren eraikuntza geldituta dagoela planaren deuseztasunagatik, eta horrek herritarren bizi-proiektuetan duen eraginagatik, Udalak konpromisoa hartuko du plana idazteko epe bat ezartzeko?*

Erantzuna: ezin da datarik eman, agenteak oso desberdinak direlako eta epe guztiak ez daudelako udalaren esku. Udala baliabide batzuk jartzen ari da, lehentasunezko proiektua delako, baina ezin da epe baterako konpromisoa hartu.

Ibai Gandiagak galderaren gaiarekin jarraituz, gogorarazi du loreak lehen aipatu duela planak 10 edo 12 urte beharko lituzkeela.

Erantzuna: Aipatutako hamar urteak aurreko plana idazteko behar izan zen denbora izan zen. Idazketa oso luzea izan zen, baina aurreko planarekin ikasitakoa kontuan hartuta, azkarrago joatea espero da; hala ere, idazketa berri batek aldaketak ekarriko ditu deuseztatutako 2017ko planarekin alderatuta, eta aldaketa horiek ekarriko dituzten ondorioak, idazketari dagokionez, ezin dira aurreikusi.

Duela 20 urte, planak 2 urtetan idazten ziren; baina orain, goragoko araudi guztia kontuan hartuta, planak idaztea neketsu eta luzeagoa da.

_6. Plan berria idazteko, 2017an onartu zen planarekin alderatuta, 2008an idazten hasi zenez, hortik hona eman diren aldaketa sozialak hartuko dira kontuan?

Erantzuna: Bai, kontuan hartuko dira, eta behar sozial berriak aztertzea Aurrerakinaren lanaren parte da.

7. Argitaratuko al dira Youtubeko txat-ean planteatutako galderei emandako erantzunak?

Erantzuna: hitzaldiaren edukiarekin zerikusia duten heinean, aktan erantzungo da, udal-teknikariei emango ez bazaie; eta hori guztia partaidetza-txostenean jasoko da.

8. Zer gertatzen da plan bat 8-12 urterako pentsatzen denean, 13. urtea heltzerakoan, araudirik gabe geratzen gara?

Erantzuna: ez, plana indarrean dago beste bat onartu arte.

8.bis Zer gertatzen da plan batetik bestera igarotzean?

Erantzuna: orain gertatzen denaren antzeko zerbait gertatzen da, zaharkituta dauden arau batzuk daudela, hiriaren garapena gelditu egiten dela eta, horregatik, berrikusi beharra dagoela. Oraingoan, arau subsidiarioek indarrean jarraitzen dute, eta horiek dira Hondarribiko hirigintza arautzen dutenak; hiri-lurzoru gehienaren kasuan, deuseztatutako planak ez zuen egungo hiriaren oso bestelako diseinurik ezarri, eta litekeena da plan berriak ez ezartzea aldaketa handirik hiri finkatuarentzat ere, baina arauarekin programatutako garapenak gauzatu dira jada.

9. Zerk atzeratu du planaren idazketa? Zer baliabide ezar ditzake udalak planaren idazketa dinamizatzeke?

Erantzuna: Kostaldeari eta aireportuari buruzko txostenak, estatuko txostenak, dezente atzeratu ziren.

Udala baliabideak jartzen ari da plana martxan jarri ahal izateko. Beste estrategia batzuen artean, planaren idazketa kanpoko enpresa bati esle

dakioke lehiaketa baten bidez, edo udalaren barruan idatz daiteke. Udalak plana udaletxe barruan idaztea erabaki du, epeak laburtuz.

Alkateak hitza hartu du, eta argitu du zerbitzu teknikoek ez dutela plana atzeratu errekurtsio judiziala tramitatzeagatik. Bere ustez, garaiak bat baino gehiago dira, baita eztabaida politikorako garaiak ere, eta gaurko hitzaldiaren helburua ez da eztabaidatzea zer egin zitekeen hobeto.

10. "Jakín nahi nuke zer informazio zehatz dezakezuen Parke Teknologikoari buruz. Alderdi interesdun gisa, informazio zabala eta xehatua nahi nuke. Nora jo behar dut? " (Youtubeko txataren bidez helarazitako galdera)

Erantzuna: txat beretik gonbidatzen zaio parte-hartzaileari hapo@hondarribia.eus helbidera galdera bidaltzeko. Bestalde, hitzaldiaren edukiari buruzko galdera ez denez, zerbitzu teknikoek bidaliko zaie, argitu dezaten.

Apirilaren 28ko galderak:

1. Zer egin dezake plan orokorrak hiria ingurune atsegínago bihurtzeko?

ERANTZUNA: adeitasuna, adibidez iraunkortasun irizpideez, irisgarritasun unibertsalaz edo bidegorri-sare bat sortzeaz ari garela, plan orokorrarekin erraz eragin daiteke garapen berrietan, baina neketsuagoa da lehendik dagoen hirian.

Jasangarritasunaz hitz egiten dugunean, ingurumenaz gain, jasangarritasun soziala ere bada. Adibidez, ingurumen-jasangarritasunean erabilera anitzeko erregimen bat diseina daiteke, ez monolaborantzako hiri bat, non eremu bakoitzak erabilera baimendu bakarra duen. Irizpide horrek, gainera, genero-ikuspegia handiagoa duen hiri bat hartzen du, jasangarriagoa izateaz gain. Planean irisgarritasun unibertsala, erabilera mistoa eta mugikortasun iraunkorra landu daitezke.

2. Plan orokorrak, beraz, ezin al du eragin eraikitako hiriko mugikortasunean?

ERANTZUNA: planak eragina izan dezake legeak eskatzen duelako. Irisgarritasun unibertsala, hiria mugikortasun murriztua duten pertsonentzat irisgarri bihurtzea eta mugikortasuna funtsezko gaiak dira. Arazoa da zailagoa dela jadanik garatuta dagoen hirirako egitea, eraikiko den hiri berrian baino.

Oso erraz ulertzen da, adibidez, Alde Zaharrean: auzoko zenbait lekutara sartzeko dagoen maldak ez ditu betetzen araudiak eskatzen dituen gutxieneko irizpideak. Planak igogailuak jar ditzake. Dagoeneko badago bat, eta deuseztatutako planarekin beste bat planteatzen zen. Horrek sarbidea hobetu dezake, baina, adibidez, Kale Nagusian, kalearen malda ez da egokia

gurpil-aulkian mugitzeko, eta, gainera, galtzada-harrizko galtzada dago. Hori ezin da konpondu, hirigune historikoa kultura-ondarea delako (eraikinak eta galtzada-harriak babesten dituena); beraz, haren izaera errespetatu behar da.

Hau da, adibidez, planak gutxiago egin dezake eraikitako hirian, eraiki beharreko hirian baino (eraiki beharreko hirian, jakina, irisgarritasuna bermatzeko nahitaezko parametro guztiak beteko dira). Eraikitako hirian ahalik eta erabilgarritasun handiena bermatzeko ahalegina egingo da. Igogailuak jarriko dira Alde Zaharreko leku guztietara hobeto iristeko eta ahal den guztia hobetzeko, baina puntu batzuetan ezinezkoa izango da irisgarritasun-parametro guztiak bermatzea.

3. Plan orokorrean gatazkatsuak ez ziren gauza asko zeuden, adostasunezkoak. Beharrezkoa al da plan berriaren zain egotea horiek garatzeko?

ERANTZUNA: Kasuaren arabera. 2017ko plana deuseztatu ondoren, arau subsidiarioei berrekin zaie. Arau subsidiarioek, adibidez, hiri eraikiriko oso antzeko gauzak esaten dituzte, deuseztatutako plan orokorrak zioenari dagokionez. Ondorioz, arau subsidiarioek babesten dutena gara daiteke.

Itxaron beharko dute proiektuak arau subsidiarioetan ezartzen ez zirenak edo arauak plan orokorrak diseinatzen zuen moduan diseinatzen ez zituztenak izango dira; horiek garatzeko, plan berria onartu arte itxaron beharko da.

Azpimarratu behar da plana baliogabetzat jotzen dela, ez edukiagatik, onartzeko prozeduragatik baizik. Epaitegiek hirigintza-antolamendua hobetsi zuten, baina administrazioen artean bildu beharreko txostenen artean bi ez zirenez eskatu, eta forma-akats horregatik plana baliogabetu egin zen.

Plan orokorra osorik idatzi behar da berriro. Herritarren parte-hartzeak, aurreko plana idatzi zenetik onartu den araudi berriak (plan orokorra 2008an izapidetzen hasi zen, eta orain 2021ean gaude), udal-irizpide berriez gain, desberdintasunak eragin ahal izango dituzte bertan behera gelditu den plana eta plan berriaren artean. Gauzatzeaz zeuden gauzek, horrela jarraituko dute.

4. Jaizkibel urbanizazioari dagokionez, urbanizazio-bideak itxi dira. Herritarrak dioenez, lehen etxetik ateratzen zen eta urbanizazioa autoz zeharkatu zezakeen Gaintxurizketaraino.

ERANTZUNA: Udalak ez ditu bideak itxi, urbanizazioak hesiak jarri ditu ibilgailuen sarbidea saihesteko. Arau subsidiarioek urbanizazioan erabilera publikoko zortasunei buruz eskatzen zutenari dagokionez, planak ibilgailuen bide-zortasuna mugatzen du (nahiz eta oinezkoen eta bizikletentzako sarbideen zortasunak mantendu), urbanizaziokoak ez diren baina inguruan bizi diren auzotarrentzat ibilgailuentzako beste bide publiko batzuk daudela ulertzen baitzen. Behin plana onartuta, urbanizazioa ixteko eskatu zen eta baimena eman zitzaien.

Planak erabilera publikoko zortasunen gaineko eskumena du, eta ikusi beharko da zenbateraino dagoen justifikatuta horiei eustea edo ez. Planak gaia berriro aztertuko du, eta 2008ko planak ezarritako arauen zortasunak mantenduko diren eta beste batzuk ezarriko diren erabakiko da.

5. Sarbide publikoko zortasunei buruz galdetzen da ea udala jabetzen den lehen asko zeudela eta orain ez. Mendian, adibidez, lehen bide-sare bat zegoen, eta hori murriztuz joan da.

ERANTZUNA: kontuan izan behar da sarbide publikoko zortasunak lurzoru baten jabe pribatuari ezartzen zaizkion betebeharrak direla. Oro har, justifikatuta daude, gainerako jabeek edo herritarrek sartzeko beste aukerarik ez badute. Aipatzen den kasurako, ikusi beharko litzateke zorgune pribatuak ziren eta lizentziarik gabe itxi diren.

6. Noizko uste da onartuta egongo dela Aurrerakina?

ERANTZUNA: aurrerapena laster azalduko dela ematen du. Idatzi ondoren, aholku-batzordean eta hirigintzako batzordean azaldu behar da. Asmoa udarako prest egotea da.

7. Ni elkarte bateko kaltetua banaiz, zein da iradokizunak edo alegazioak egiteko modurik onena?

ERANTZUNA: egokiena erregistroaren arabera sartzea da, ofiziala baita. Posta elektronikoz ere egin daitezke: hapo@hondarribia.eus, baina informagoa da.

Parte hartzera animatu nahi da, hiria hobekien ezagutzen duena bertan bizi dena delako, eta, horrela, teknikariek zenbat eta informazio gehiago izan, orduan eta hiri egokiagoa diseinatu ahal izango dute.

8. Zer gertatzen da herritarrekin mugikortasun-planean egindako lanarekin?

ERANTZUNA: prozesu garrantzitsu bat egin zen mugikortasun-mahaiarekin, eta horren emaitza mugikortasun-plana izan zen. Aurrerakinarekin batera aurkeztuko da.

Adibidez, plan orokorraren helburua ez da trafikoa antolatzea, eta horrek mugikortasun-plana du diseinu-euskarri. Aldiz, mugikortasun-planean agertzen diren gauza batzuk plan orokorrean islatu behar dira, gauzatu ahal izateko (kaleak handitzea, espaloi desberdinak egitea) plan orokor bat dokumentu estrategiko bat da, etorkizuneko hiria markatzen duena eta dokumentu arauemaile bat dena. Gauza batzuek mugikortasun-planean jarraituko dute, plan orokorrean jaso beharrik gabe, eta beste batzuk plan orokorrean islatuko dira, gauzatu ahal izateko.

Hondarribia
Martxan!

Hiri Antolamenduko Plan Orokorra
Plan General de Ordenación Urbana

9. Hitzaldiko aktak eta gainerako dokumentazioa zintzilik al daude?

Erantzuna: hitzaldiaren aurkezpenak berriro igo dira, aktak bakar batean fusionatuko dira, errazago eskuratzeko.

